

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-294/22 - 1

Lieta C-294/22

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2022. gada 3. maijs

Iesniedzējtiesa:

Conseil d'État (Francija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2022. gada 22. marts

Prasītājs:

Office français de protection des réfugiés et apatrides [Francijas Bēgļu un bezvalstnieku aizsardzības birojs] (saīsināti – “*OFPRA*”)

Atbildētājs:

SW

[..] SW lūdza *Cour nationale du droit d'asile* [Valsts tiesa patvēruma tiesību jautājumos] atcelt 2019. gada 11. oktobra lēmumu, ar kuru Francijas Bēgļu un bezvalstnieku aizsardzības biroja (*OFPRA*) ģenerāldirektors noraidīja viņa patvēruma pieteikumu, un atzīt viņu par bēgli vai, ja tas nav iespējams, piešķirt viņam alternatīvo aizsardzību.

Ar 2020. gada 9. decembra Lēmumu Nr. 20016437, 20005472 *Cour nationale du droit d'asile* apmierināja viņa pieteikumu un atzina viņu par bēgli.

Francijas Bēgļu un bezvalstnieku aizsardzības birojs apelācijas sūdzībā [..] lūdza *Conseil d'État*:

1°) atcelt šo lēmumu;

2°) nodot lietu atpakaļ *Cour nationale du droit d'asile*.

OFPRA apgalvo, ka *Cour nationale du droit d'asile*:

- nepietiekami pamatojusi savu lēmumu un pieļāvusi tiesību kļūdu, neizmeklējot, vai ieinteresētā persona bija spiesta pamest Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības un darba aģentūras Palestīnas bēgļiem Tuvajos Austrumos (*UNRWA*) darbības zonu draudu tās drošībai dēļ;
- ir pieļāvusi tiesību kļūdu, nospriežot, ka *UNRWA* nespēja finansēt terciārā līmeņa veselības aprūpi, kas ir pielāgota palestīniešu bēgļa veselības stāvoklim, ir šīs iestādes efektīvas aizsardzības beigu iemesls, kas ļauj pieprasīt Ženēvas konvencijas piemērošanu;
- esot pieļāvusi tiesību kļūdu un sagrozījusi lietas materiālus, nospriežot, ka ir jāuzskata, ka *UNRWA* nevar pildīt savu palīdzības uzdevumu, lai gan terciārā līmeņa veselības aprūpes izdevumu atlīdzināšana nav tās daļa, un nav pierādīts, ka ieinteresētā persona nevar saņemt pienācīgu ārstēšanu Libānā.

[..]

Ar šādu pamatojumu:

1. No lietas materiāliem, kas iesniegti tiesā, kas izskata lietu pēc būtības, izriet, ka palestīniešu izcelsmes SW, dzimis 1976. gadā [..] Libānā, tur dzīvoja līdz brīdim, kad viņš izbrauca no šīs valsts 2019. gada februārī un ieradās Francijā 2019. gada 11. augustā. Ar 2019. gada 11. oktobra lēmumu Francijas Bēgļu un bezvalstnieku aizsardzības biroja (*OFPRA*) ģenerāldirektors atteicās apmierināt viņa pieteikumu par bēgļa statusa piešķiršanu. *OFPRA* pārsūdzēja kasācijas instancē 2020. gada 9. decembra lēmumu, ar kuru *Cour nationale du droit d'asile* atcēla šo lēmumu un atzina SM par bēgli.

2. Pirmkārt, atbilstoši 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencijas par bēgļu statusu 1. panta A iedaļas 2. punkta pirmajai daļai termins “bēglis” attiecas uz jebkuru personu, kas “*sakarā ar labi pamatotām bailēm no vajāšanas pēc rases, reliģijas, tautības, piederības īpašai sociālai grupai pazīmēm vai politiskās pārliecības dēļ, atrodas ārpus savas pilsonības valsts un nespēj vai sakarā ar šādām bailēm nevēlas izmantot šīs valsts aizsardzību; vai personu, kam nav pilsonības un kas, atrodoties ārpus savas iepriekšējās mītnes zemes, [..] nespēj vai šādu bailu dēļ nevēlas tajā atgriezties*”. Tomēr šīs Konvencijas 1. panta D iedaļā ir noteikts: “*Šī Konvencija neattiecas uz personām, kas pašreiz saņem aizsardzību vai palīdzību no citām Apvienoto Nāciju struktūrām, izņemot Apvienoto Nāciju Augstā komisāra pārvaldi bēgļu jautājumos. Ja personām šāda aizsardzība vai palīdzība ir pārtraukta jebkādu iemeslu dēļ un ja pēc Apvienoto Nāciju Ģenerālās Asamblejas rezolūcijām to stāvoklis nav īpaši noteikts, tām ipso facto jābauda šīs Konvencijas labvēlība.*”

3. Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības un darba aģentūra Palestīnas bēgļiem Tuvajos Austrumos (*UNRWA*) tika izveidota ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 1949. gada 8. decembra Rezolūciju

Nr. 302 (IV), lai sniegtu tiešu palīdzību "palestīniešu bēgļiem" jebkurā no valstīm vai teritorijām, kas ietilpst tās ģeogrāfiskajā darbības jomā, proti, Libānā, Sīrijā, Jordānijā, Rietumkrastā un Gazas joslā. Saskaņā ar ANO Ģenerālās asamblejas 2019. gada 13. decembra Rezolūcijas Nr. 74/83 noteikumiem par UNRWA, ar kuru tās pilnvaras tika pagarinātas līdz 2023. gada 30. jūnijam, UNRWA darbība notiek "ar mērķi nodrošināt palestīniešu bēgļu labklājību, aizsardzību un humāno attīstību un nodrošināt viņu pamatvajadzības veselības, izglītības un iztikas jomā". No šīs iestādes 2009. gadā pieņemtās Konsolidētās kvalificēšanās un reģistrācijas instrukcijas izriet, ka šie pabalsti tiek piešķirti, pirmām kārtām, tajā reģistrētām personām, kuru pastāvīgā dzīvesvieta Palestīnā bijusi no 1946. gada 1. jūnija līdz 1948. gada 15. maijam un kuras 1948. gada konflikta rezultātā zaudēja savus mājokļus un iztikas līdzekļus, kā arī viņu pēcnācējiem, un, otrām kārtām, citām atbilstīgām personām, kas minētas šīs instrukcijas III daļas B. punktā, kuras iesniedz pieteikumu, bet nav reģistrētas UNRWA. Ņemot vērā tai uzticēto misiju, UNRWA ir jāuzskata par Apvienoto Nāciju Organizācijas iestādi, kas nav Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstais komisārs bēgļu jautājumos un kas sniedz palīdzību šādām personām 2. punktā minēto noteikumu nozīmē.

4. No 2. punktā minētajiem noteikumiem izriet, ka 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencija nav piemērojama palestīniešu bēglim, kamēr viņš faktiski saņem palīdzību vai aizsardzību no UNRWA, kā noteikts iepriekšējā punktā.

5. Otrkārt, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikts: "*Trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku izslēdz no to personu loka, kas atzīti par bēgļiem, ja uz viņu attiecas Ženēvas konvencijas 1. panta D punkta darbības joma, kas attiecas uz aizsardzību vai palīdzību, ko sniedz Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūras vai aģentūras, izņemot Apvienoto Nāciju Organizācijas Augsto komisāru bēgļu jautājumos. Ja šāda aizsardzība vai palīdzība jebkādu iemeslu dēļ izbeigta, līdz galam nenokārtojot šādu personu stāvokli saskaņā ar attiecīgajām Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas rezolūcijām, minētās personas paša šā fakta dēļ ir tiesīgas gūt labumu no šīs direktīvas*".

6. Savā 2012. gada 19. decembra spriedumā lietā *Abed El Karem El Kott u.c.*, C-364/11, EU:C:2012:826 Eiropas Savienības Tiesa atzina, ka Padomes Direktīvas 2004/83/EK (2004. gada 29. aprīlis) 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais teikums, kura saturs identiski ir pārņemts iepriekš minētajos Direktīvas 2011/95/ES noteikumos, "ir jāinterpretē tādējādi, ka kādas ANO organizācijas vai aģentūras, izņemot ANO Augsto komisāru bēgļu jautājumos (AKBJ), sniegtās aizsardzības vai palīdzības izbeigšana "jebkādu iemeslu dēļ" ietver arī situāciju, kurā personai pēc tam, kad viņa faktiski bija saņēmusi šo aizsardzību vai palīdzību, vairs to nesaņem tāda iemesla dēļ, kuru viņa pati nespēj ietekmēt un kas nav atkarīgs no viņas gribas" un ka "par šādas personas iesniegta patvēruma pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm,

pamatojoties uz šī pieteikuma individuālu izvērtējumu, ir jāpārbauda, vai šī persona ir bijusi spiesta pamest šīs organizācijas vai aģentūras darbības teritoriju, kas tā ir gadījumā, ja viņas personiskā drošība ir bijusi nopietni apdraudēta un ja attiecīgā organizācija vai aģentūra nav spējusi viņai šajā teritorijā nodrošināt dzīves apstākļus atbilstoši minētajai organizācijai vai aģentūrai uzticētajai misijai”. Tiesa piebilda, ka “tad, kad par patvēruma pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts kompetentās iestādes ir konstatējušas, ka attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju ir īstenojies nosacījums saistībā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības un darba aģentūras Palestīnas bēgļiem Tuvajos Austrumos (*UNRWA*) sniegtās aizsardzības vai palīdzības izbeigšanu, tiesības paša šā fakta dēļ “uz [šīs] direktīvas sniegto labumu” nozīmē, ka šī dalībvalsts atzīst bēgļa statusu [...] un *ipso facto* piešķir šim pieteikuma iesniedzējam bēgļa statusu, tomēr ar nosacījumu, ka uz minēto pieteikuma iesniedzēju neattiecas šī 12. panta 1. punkta b) apakšpunkts vai 2. un 3. punkts”.

7. No apstrīdētajā lēmumā ietvertā izriet, ka, lai nospriestu, ka SW varēja pieprasīt sevi atzīt par bēgli, *Cour nationale du droit d'asile* uzskatīja, ka ir pierādīts, ka *UNRWA* nebija spējīga nodrošināt ieinteresētai personai pietiekamu piekļuvi terciārā līmeņa veselības aprūpei, kas attiecas uz vissmagākajām slimībām, un medikamentiem, no kuriem ir atkarīga viņa izdzīvošana, un tādējādi nespēja nodrošināt viņam dzīves apstākļus saskaņā ar savu palīdzības misiju, līdz pat tam, ka tika nopietni apdraudēta viņa personiskā drošība, tādējādi liekot viņam atstāt Libānu. *OFPRA* apgalvo, ka tiesa savā lēmumā ir pieļāvusi tiesību kļūdas, neizmeklējot, vai ieinteresētā persona bija spiesta atstāt *UNRWA* darbības teritoriju tādēļ, ka bija apdraudēta tās drošība, nospriežot, ka *UNRWA* nespēja finansēt palestīniešu bēgļu veselības stāvoklim pielāgotu terciārā līmeņa veselības aprūpi ir iemesls, lai izbeigtos šīs organizācijas efektīvā aizsardzība, kas ļauj pieprasīt Ženēvas konvencijas priekšrocības, un uzskatot, ka *UNRWA* ir jāuzskata par nespējīgu pildīt savu palīdzības misiju, lai gan atbildības uzņemšanās par terciārā līmeņa veselības aprūpi nav tās daļa.

8. Atbilde uz izvirzītajiem pamatiem ir atkarīga no tā, vai, neraugoties uz valsts tiesību normām, kas ar zināmiem nosacījumiem atļauj ārvalstnieka uzturēšanos viņa veselības stāvokļa dēļ un attiecīgā gadījumā aizsargā viņu no izraidīšanas, Direktīvas 2011/95/ES 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka slims palestīniešu bēglis, kurš pēc tam, kad ir efektīvi izmantojis *UNRWA* aizsardzību vai palīdzību, atstāj valsti vai teritoriju šīs struktūras darbības teritorijā, kurā bija viņa pastāvīgā dzīvesvieta, pamatojoties uz to, ka viņam nav pietiekamas piekļuves aprūpei un ārstēšanai, kas nepieciešama viņa veselības stāvoklim, un ka aprūpes trūkums rada reālu risku viņa dzīvībai vai fiziskajai integritātei, var uzskatīt, ka viņa personiskā drošība ir nopietni apdraudēta un viņš atrodas situācijā, kur *UNRWA* nespēj nodrošināt viņam dzīves apstākļus atbilstoši savai misijai. Šādā gadījumā ir svarīgi noteikt, kādi kritēriji, piemēram, saistībā ar slimības smagumu vai nepieciešamās aprūpes veidu, ļauj identificēt šādu situāciju.

9. Jautājumi, kas izklāstīti 8. punktā, ir izšķiroši, lai atrisinātu strīdu, par kuru jālemj *Conseil d'État*, un tie rada nopietnas grūtības Savienības tiesību interpretēšanā. Tādēļ saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu ir jāvērsas Eiropas Savienības Tiesā un līdz brīdim, kad Tiesa pieņems nolēmumu par šiem jautājumiem, ir jāaptur tiesvedība par OFPRA iesniegto apelācijas sūdzību.

NOLEMJ:

[..] Apturēt tiesvedību lietā par Francijas Bēgļu un bezvalstnieku aizsardzības biroja apelācijas sūdzību līdz brīdim, kad Eiropas Savienības Tiesa būs pieņēmusi lēmumu par šādiem jautājumiem:

1. Neatkarīgi no valsts tiesību normām, kas ar zināmiem nosacījumiem atļauj ārvalstnieka uzturēšanos viņa veselības stāvokļa dēļ un vajadzības gadījumā aizsargā viņu no izraidīšanas, vai Direktīvas 2011/95/ES 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka slims palestīniešu bēglis, kurš pēc tam, kad ir faktiski izmantojis UNRWA aizsardzību vai palīdzību, atstāj valsti vai teritoriju UNRWA darbības teritorijā, kurā bija viņa pastāvīgā dzīvesvieta, pamatojoties uz to, ka viņam nav pietiekamas piekļuves aprūpei un ārstēšanai, kas nepieciešama viņa veselības stāvoklim, un ka šīs aprūpes trūkums rada reālu risku viņa dzīvībai vai fiziskajai integritātei, var uzskatīt, ka viņa personiskā drošība ir nopietni apdraudēta un viņš atrodas situācijā, kur UNRWA nespēj nodrošināt viņam dzīves apstākļus atbilstoši savai misijai?

2. Ja atbilde ir apstiprinoša, kādi kritēriji – piemēram, attiecībā uz slimības smagumu vai nepieciešamās aprūpes veidu – ļauj identificēt šādu situāciju?

[paraksti] [..]

DARBBĀRĪBA